

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

LATINSKI JEZIK

osnovna razina

Prazna stranica

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte test dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijsku naljepnicu na sve ispitne materijale koje ste dobili u omotnici.

Ispit traje 80 minuta bez prekida.

Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje.

Pozorno ju pročitajte.

Odgovore obvezno prepisite na list za odgovore.

Kada riješite test, provjerite odgovore.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 24 stranice, od toga 5 praznih.

Način ispunjavanja testa

A.	☒
B.	☐
C.	☐
D.	☐
E.	☐

Dobro

A.	☐
B.	☐
C.	☒
D.	☐
E.	☐

Loše

A.	☒
B.	☐
C.	☒
D.	☐
E.	☐

Ispravljanje
pogrješnoga
unosa

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima između četiriju ponuđenih trebate odabrati jedan odgovor. Odgovore obilježite znakom X i obvezno ih prepisite na list za odgovore.

1. Dux hostium cum exercitu supra caput est.

Kako glasi podcrtana riječ u pluralu?

- A. capitum
- B. capitibus
- C. capita
- D. capitis

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. ... qui non acrior vindex libertatis fuerat, quam deinde custos fuit.

Kako glasi podcrtani pridjev u superlativu?

- A. acer
- B. acerrimus
- C. acerrimum
- D. acrius

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. ... DC equites transportari possent.

Podcrtani broj je:

- A. quinquaginta
- B. sescenti
- C. quadringenti
- D. sexaginta

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

4. ... et ipse adduxerat et Manlius habuerat...

Kako glasi podcrtani oblik u konjunktivu?

- A. haberet
- B. habuerit
- C. habuisset
- D. habeat

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

5. ... quam de eius adventu fama omnino in eas regiones perferretur.

Kako glasi podcrtani oblik u indikativu prezenta pasivnoga?

- A. perferatur
- B. perfertur
- C. perferat
- D. perfert

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

II. Zadatci kratkih odgovora

U sljedećim zadacima trebate odgovoriti kratkim odgovorom (od jedne do nekoliko riječi).
Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

6. Si quid est in me ingenii,...

Na kojem se slogu od kraja nalazi naglasak podcrtane riječi?

_____

0 ☐

2 ☐

bod

7. Masinissa rex Numidarum in amicitiam receptus a P. Scipione...

Ispišite riječ koja ima funkciju apozicije u navedenoj rečenici.

_____

0 ☐

2 ☐

bod

8. Haec poena apud eos est gravissima.

Podcrtanoj riječi promijenite broj.

_____

0 ☐

2 ☐

bod

**9. Itaque etiam in sepulcro Scipionum putatur is esse constitutus
ex marmore.**

Koja se konstrukcija javlja u navedenoj rečenici?

_____

0 ☐

2 ☐

bod

III. Zadatak dopunjavanja

U sljedećem zadatku dopunite rečenicu upisivanjem pojma koji nedostaje.
Odgovor upišite na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

10. Item L. Lentulus comprehenditur ab _____ (rex) et in custodia
necatur.

Napišite točan oblik riječi u zagradi.

0 ☐
2 ☐

bod

IV. Zadatci kratkih odgovora

U sljedećim zadacima trebate odgovoriti kratkim odgovorom (od jedne do nekoliko riječi).
Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

11. Napišite sinonim riječi **pugna**.

_____

0

☐

1

☐

bod

12. Dopunite riječ prema rječničkome obliku.

castra, _____ = tabor, utvrda

0

☐

1

☐

bod

13. Napišite antonim riječi **iuvenis**.

_____

0

☐

1

☐

bod

14. Navedite u rječničkome obliku sa značenjem latinsku riječ od koje dolazi
pojam *lapidarij*.

_____

0

☐

1

☐

bod

Uvodni dio

1 2 3 4 5 6 - 9 9 - 9 9

trado, 3. _____

0

1

bod

V. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima između četiriju ponuđenih trebate odabrati jedan odgovor. Odgovore obilježite znakom X i obvezno ih prepisite na list za odgovore.

16. Kako se zvao rimski bog koji se prikazivao s dvama licima?

- A. Eskulap
- B. Saturn
- C. Dioniz
- D. Jan

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

17. Kako se zovu dvije glavne ulice koje se sijeku pod pravim kutom?

- A. ordo i humanus
- B. cardo i decumanus
- C. margo i opinatus
- D. virgo i gemmatus

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

18. Što je rekao Laokoont Trojancima kada su dovlačili trojanskoga konja?

- A. Quidquid id est, timeo Danaos et dona ferentes.
- B. Quod licet lovi, non licet bovi.
- C. Quot linguas calles, tot homines vales.
- D. Qui tacet, consentire videtur.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

19. Kako glasi latinska kratica za izraz „vlastoručno”?

- A. l.s.
- B. m.p.
- C. a.m.
- D. p.t.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

<p>20. Koliko slova broji latinsko pismo?</p> <p>A. 20 B. 22 C. 24 D. 26</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
--	---

VI. Zadatci vezani uz prozni tekst

‘Grozdovi’ zadatka sadrže dvadeset zadataka vezanih za jedan izvorni tekst.

Zadatci mogu biti višestrukoga izbora, dopunjavanja i kratkih odgovora.

Rješavate ih na prethodno opisan način.

Svaka rečenica u tekstu označena je brojem.

Uz svaki je zadatak u zagradi naveden broj rečenice na koju se taj zadatak odnosi.

EVTROPII BREVIARIVM LIBER PRIMVS

[8]

(1) L. Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, Volscos, quae gens ad Campaniam euntibus non longe ab urbe est, vicit, Gabios civitatem et Suessam Pometiam subegit, cum Tuscis pacem fecit et templum Jovis in Capitolio aedificavit.

(2) Postea Ardeam oppugnans, in octavo decimo miliario ab urbe Roma positam civitatem, imperium perdidit. (3) Nam cum filius eius, et ipse Tarquinius iunior, nobilissimam feminam Lucretiam eandemque pudicissimam, Collatini uxorem, stuprasset eaque de iniuria marito et patri et amicis questa fuisset, in omnium conspectu se occidit. (4) Propter quam causam Brutus, parens et ipse Tarquinius, populum concitavit et Tarquinio ademittit imperium. (5) Mox exercitus quoque eum, qui civitatem Ardeam cum ipso rege oppugnabat, reliquit; veniensque ad urbem rex portis clausis exclusus est, cumque imperasset annos quattuor et viginti cum uxore et liberis suis fugit. (6) Ita Romae regnatum est per septem reges annis ducentis quadraginta tribus, cum adhuc Roma, ubi plurimum, vix usque ad quintum decimum miliarium possideret.

Komentar:

(1) ultimus – posljednji

Volsci – Volščani

Gabii – Gabiji (grad u Laciju)

Suessa – grad u Kampaniji

Pometia – Pomecija (grad u Laciju)

subigēre – pokoriti

Tusci – Etruščani

(2) Ardea – Ardeja

oppugnare – podsjedati

miliarium (milliarium) – miljokaz

perdēre – izgubiti, upropastiti

(3) pudicus – pošten

stuprare – obljubiti, oskvrnuti

queror, 3., questus sum – tužiti se, žaliti se

conspectus, -us, m. – pogled, lice

occidēre = necare

(4) concitare = incitare

adimo, 3., -emi, -emptum – oduzeti

(5) claudio, 3., clausi, clausum – zatvoriti

excludo, 3., -clusi, -clusum – otjerati, udaljiti

(6) adhuc – dosad

vix – jedva.

<p>21. Quis Tarquinius Superbus fuit? (v. 1)</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>3 ☐</p> <p>bod</p>
<p>22. Pleme Volščana nalazilo se: (v. 1)</p> <p>A. blizu grada Rima B. daleko od grada Rima C. u Kampaniji D. u okolici Kampanije</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>23. Tarkvinije je s Etruščanima: (v. 1)</p> <p>A. sklopio savez B. počeo rat C. načinio most D. sklopio mir</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>24. Jupiteru je podigao hram: (v. 1)</p> <p>A. na glavnome trgu B. na brežuljku C. na polju D. u glavnoj ulici</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>25. Ispišite iz teksta sintagmu kojom je označena udaljenost od Ardeje do Rima. (v. 2)</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>3 ☐</p> <p>bod</p>
<div> 02</div>	

<p>26. Podsjedajući Ardeju Tarkvinije je izgubio: (v. 2)</p> <p>A. domovinu B. carstvo C. vlast D. vojsku</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>27. Tarquinius iunior Tarquinio Superbo est: (v. 3)</p> <p>A. pater B. frater C. nepos D. filius</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>28. Osramočena Lukrecija bila je Kolatinova: (v. 3)</p> <p>A. sestra B. žena C. prijateljica D. kći</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<div> 02</div>	

29. Nam cum filius eius, et ipse Tarquinius iunior, nobilissimam feminam Lucretiam eandemque pudicissimam, Collatini uxorem, stuprasset eaque de iniuria marito et patri et amicis questa fuisset, in omnium conspectu se occidit.

Podcrtani dio rečenice podrazumijeva: (v. 3)

- A. da je ona ožalostila muža, oca i prijatelje nepravdom
- B. da je ona žalila muža, oca i prijatelje zbog nepravde
- C. da se ona potužila mužu, ocu i prijateljima na nepravdu
- D. da se ona nepravедno žalila mužu, ocu i prijateljima

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

30. Što je Brut oduzeo Tarkviniju? (v. 4)

_____

- 0 ☐
- 3 ☐

bod

31. Brut je protiv Tarkvinija: (v. 4)

- A. pokrenuo rat
- B. pobunio narod
- C. nahuškao stražu
- D. organizirao potjeru

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

32. ... veniensusque ad urbem rex portis clausis exclusus est, cumque imperasset annos quattuor et viginti cum uxore et liberis suis fugit.

Podcrtani dio rečenice podrazumijeva: (v. 5)

- A. da je kralj u dolasku zatvorio gradska vrata
- B. da su kralju na odlasku zatvorena gradska vrata
- C. da se kralj udaljio zatvorivši gradska vrata
- D. da su kralja otjerali zatvorivši mu gradska vrata

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

<p>33. Tarkvinije je pobjegao: (v. 5)</p> <p>A. sam B. s vojskom C. s obitelji D. s pristašama</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>34. Septem reges Romae regnaverunt: (v. 6)</p> <p>A. CCLXIII annos B. CCXLIII annos C. CDLXIII annos D. DCXLIII annos</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>35. Do koje se udaljenosti protezao rimski posjed u doba kraljevstva? (v. 6)</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐ 3 ☐</p> <p>bod</p>
<p>36. L. Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, Volscos, <u>quae gens</u> ad Campaniam euntibus non longe ab urbe est, vicit.</p> <p>Podcrtanu sintagmu napišite u G. sg. (v. 1)</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐ 2 ☐</p> <p>bod</p>
<p>37. Postea Ardeam oppugnans, in octavo decimo miliario ab urbe Roma positam civitatem, imperium <u>perdidit</u>.</p> <p>Promijenite način podcrtanomu glagolu. (v. 2)</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐ 2 ☐</p> <p>bod</p>
<div style="text-align: right;"> 02 </div>	

<p>38. Nam cum filius eius, et ipse Tarquinius iunior, <u>nobilissimam feminam</u> Lucretiam eandemque pudicissimam, Collatini uxorem, stuprasset</p> <p>Podcrtanu sintagmu napišite u ostalim stupnjevima. (v. 3)</p> <p>_____ feminam; _____ feminam</p>	<p>0 ☐</p> <p>2 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. veniensque ad urbem rex <u>portis clausis</u> exclusus est, cumque imperasset annos quattuor et viginti cum uxore et liberis suis fugit.</p> <p>Kako se zove podcrtana konstrukcija?</p> <p>_____ (v. 5)</p>	<p>0 ☐</p> <p>2 ☐</p> <p>bod</p>
<p>40. Mox exercitus quoque eum, <u>qui civitatem Ardeam cum ipso rege oppugnabat</u>, relinquit;</p> <p>Odredite vrstu podcrtane zavisne rečenice. (v. 5)</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>2 ☐</p> <p>bod</p>
<p>41. Napišite u rječničkome obliku sinonim od aedes, -is, f.</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>42. Nadopunite rječnički oblik glagola.</p> <p>facio, _____, factum – činiti</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div style="text-align: right;"> <p>02</p> </div>	

<p>43. Navedite u rječničkome obliku sa značenjem latinsku riječ od koje dolazi pojam <i>feminizam</i>.</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>44. Tko je bio prvi rimski kralj?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>45. Kako se nazivaju magistrati koji su bili na čelu republike?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>46. Koje je bilo najviše političko tijelo u državi u doba republike?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>47. Što su po podrijetlu bila tri posljednja rimska kralja?</p> <p>A. Volšćani</p> <p>B. Etrušćani</p> <p>C. Sabinjani</p> <p>D. Rimljani</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<div> 02</div>	

<p>48. Tko je primio protjeranoga kralja Tarkvinija Ohologa?</p> <p>A. Scevola B. Koklo C. Porsena D. Prisko</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>49. Što označava 510. godina prije Krista u rimskoj povijesti?</p> <p>A. osnutak Rima B. uspostavu carstva C. uspostavu republike D. propast republike</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>50. Koji je uvriježeni naziv za senatore?</p> <p>A. seniores B. patricii C. nobiles D. patres</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<div> 02</div>	

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

